

Bantrafikskador 2017

18 + 63

18 personer omkom i olyckor och 63 i självmord i bantrafiken under 2017.

16

16 av 18 omkomna i olyckor var pojkar eller män.

67 %

Av de 63 omkomna i självmord var 42 män och 21 kvinnor, dvs. 67 % män.

29 + 12

29 personer skadades allvarligt i bantrafikolyckor och 12 vid självmordsförsök.

14 + 5

14 personer avled och 5 skadades allvarligt i olyckor när de obehörigt befann sig på spårområden.

4

4 av 18 omkomna i olyckor (22 %) omkom vid plankorsningar vid järnvägen.

5

Under året skedde 5 urspårningar vid tågrörelse, alla vid järnvägen.

1

Under året inträffade en olycka med farligt gods. I olyckan uppstod läckage av farligt gods (saltsyra).

Statistikens omfattning

Den officiella statistiken om bantrafikskador baseras på uppgifter om olyckor med spårfordon i rörelse som lett till minst en av följande konsekvenser,

- att minst en person omkommit eller skadats allvarligt, eller
- kostnader för materiella skador på mer än 1,4 miljoner svenska kronor, eller
- totalt trafikstopp i minst sex timmar.

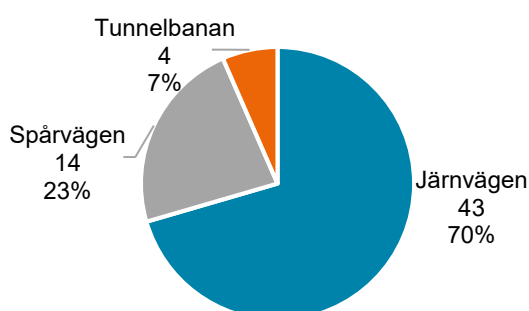
Två olyckstyper utesluts ur denna definition, passagerare som skadas när de stiger på eller av stillastående vagnar och obehöriga som kommer i närheten av högspänningsledningar. Självmord och självmordsförsök betraktas inte som olyckor i strikt mening, men statistik om dessa finns i tillhörande tabellverk.

Den officiella statistiken baseras på uppgifter från Transportstyrelsen. Transportstyrelsen samlar in data om olyckor från tillståndsinnehavare som är järnvägsföretag och infrastrukturförvaltare inom järnvägsområdet, samt från trafikutövare och spårinnehavare som bedriver verksamhet vid spårväg och tunnelbana. Undantagen är till exempel trafik på museispår och vissa industrispår.

Ökat antal bantrafikolyckor 2017

Under 2017 inträffade totalt 61 allvarliga olyckor vid bantrafiken dvs. vid järnvägs-, spårvägs- och tunnelbanedrift. Det var en ökning från 2016 då 47 allvarliga olyckor inträffade.

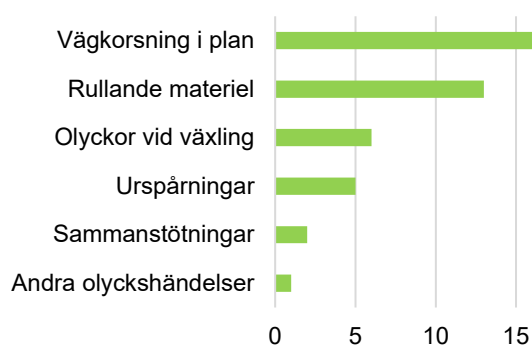
Majoriteten av bantrafikolyckorna inträffar vid järnvägen. Under 2017 var 43 av 61 olyckor vid järnvägen, 14 olyckor vid spårvägen och 4 olyckor i tunnelbanan (Figur 1).

Figur 1. Allvarliga olyckshändelser inom bantrafiken fördelat på järnväg, spårväg och tunnelbana. Antal och andel i procent, år 2017.

Järnvägsolyckor främst i plankorsningar

Av de 43 olyckorna vid järnvägen var kollisioner vid vägkorsning i plan och olyckor med rullande materiel i rörelse vanligast (Figur 2).

Figur 2. Allvarliga olyckshändelser vid järnvägsdrift, indelade efter kategori. Antal olyckor år 2017.

Vid spårvägen inträffade 14 allvarliga olyckor 2017, där 11 av dem var orsakade av rullande materiel i rörelse. Vid tunnelbanan inträffade 4 allvarliga

olyckshändelser under 2017, samtliga orsakade av rullande materiel i rörelse.

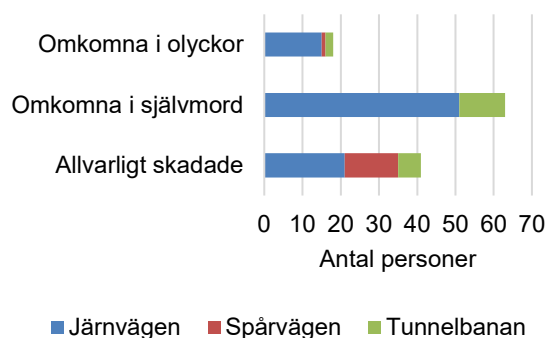
Olyckor med farligt gods är ovanliga

Under 2017 inträffade en bantrafikolycka med farligt gods. I denna olycka uppstod även utsläpp av farligt gods (4 kubikmeter saltsyra).

Allvarliga olyckor och tillbud¹ med farligt gods är mycket ovanliga i bantrafiken. Senast det inträffade var 2014 då 4 olyckor med farligt gods ägde rum. Senast en olycka med *utsläpp* av farligt gods inträffade var år 2008.

Fler omkomna än skadade

Bantrafiken är det enda trafikslaget där de omkomna (i olyckor och självmord sammantaget) är *fler* än de allvarligt skadade. Detta är naturligtvis på grund av att kollisionerna ofta är väldigt våldsamma och därmed dödliga (Figur 3).

Figur 3. Antal omkomna i olyckor respektive självmord samt antal allvarligt skadade. Antal personer, år 2017. Anm. Allvarligt skadade är i olyckor och självmordsförsök sammantaget.

De allra flesta som omkommer i bantrafikolyckor gör det vid järnvägen. Under 2017 omkom 18 personer i bantrafikolyckor, 15 vid järnväg, 1 vid spårväg och 2 i tunnelbanan.

Av omkomna i *självmord* är också en majoritet vid järnvägen. Under 2017 omkom totalt 63 personer i självmord; 51 vid järnväg och 12 i tunnelbanan (Figur 3). Inget självmord skedde vid spårvägen under 2017.

Spårvägstrafikens roll är marginell bland omkomna i olyckor och i självmord, men står för en betydande del av de allvarligt skadade. Under 2017 skadades 29 personer allvarligt i bantrafiken, varav 14 vid spårvägen. Detta är alltså människor som skadas i

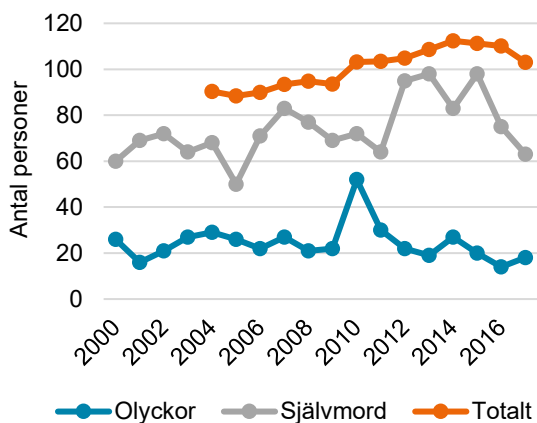
¹ Ett tillbud är en önskad händelse som hade kunnat leda till olycksfall.

en trafikmiljö där spårväg samsas med vägtrafik långa sträckor.

Färre omkomna 2017

Totalt avled alltså 18 personer i bantrafikolyckor under 2017. Detta var det tredje lägsta antalet sedan åtminstone år 2000.² Under 2017 omkom dessutom 63 personer i självmord i bantrafiken, jämfört med 75 personer året innan (Figur 4).³ Sedan år 2000 har i genomsnitt 75 procent av de omkomna i bantrafiken varit självmord.

Av de 18 omkomna i olyckor var 16 män och 2 kvinnor. Bland de omkomna i olyckor fanns ett barn, dvs. under 18 år. Av de 63 omkomna i självmord var 42 män och 21 kvinnor, dvs. 67 procent män.

Figur 4. Antal omkomna i olyckor, självmord och totalt i bantrafiken. Åren 2000–2017.
Anm. Totalt (olyckor och självmord tillsammans) visas med 5 års glidande medelvärden.

Totalt antal omkomna i bantrafiken var därmed 81 personer år 2017, olyckor och självmord sammantaget, 8 personer eller 9 procent färre än 2016. Därmed var totalt antal omkomna i bantrafiken 2017 – 81 personer – det lägsta sedan 2005, då 76 personer omkom totalt i bantrafiken.

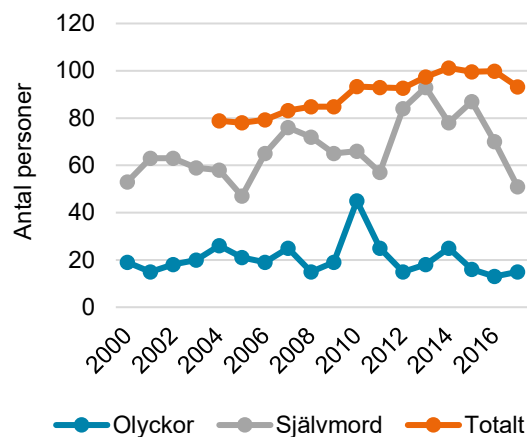
Flest omkomna vid järnvägen

Av totalt 18 omkomna i bantrafikolyckor 2017 omkom 15 vid järnvägen. Av dessa var 13 män och 2 kvinnor. Majoriteten av de avlidna i järnvägsolyckorna var obehöriga på spårområdet och trafikanter vid plankorsningar, 11 respektive 4 personer. Senast någon *passagerare* avled vid järnvägen var år 2010.

² Det finns tidsserier om bantrafikskador från och med år 2000, www.trafa.se/bantrafik/bantrafikskador.

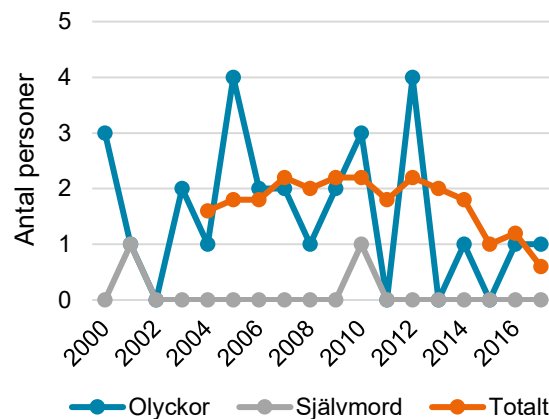
Antalet självmord vid järnvägen uppgick till 51 personer under 2017 (Figur 5). Av dessa var 33 män och 18 kvinnor.

Trenden för totalt antal omkomna vid järnvägen har varit ökande men med tendens till minskning de senaste två åren. Trafikverket har ett halveringsmål för antal omkomna vid järnvägen. Antal omkomna i olyckor och självmord ska vara maximalt 55 personer år 2020, vilket är en halvering från 2010. År 2017 omkom 66 personer vid järnvägen, 15 i olyckor och 51 i självmord.

Figur 5. Antal omkomna i olyckor, självmord och totalt vid järnvägen. Åren 2000–2017.
Anm. Totalt (olyckor och självmord tillsammans) visas med 5 års glidande medelvärden.

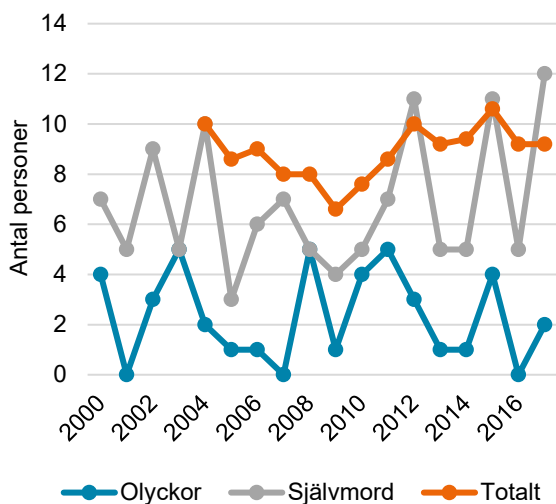
Under 2017 avled 1 person vid spårvägsdrift, personen förolyckades som obehörig på spårområdet. Senast en passagerare omkom vid spårvägen var 2005 och senast ett självmord inträffade vid spårvägen var 2010. (Figur 6)

Figur 6. Antal omkomna i olyckor, självmord och totalt vid spårvägen. Åren 2000–2017.
Anm. Totalt (olyckor och självmord tillsammans) visas med 5 års glidande medelvärden.

³ Självmordshändelser räknas inte definitionsmässigt som olyckor utan redovisas separat i statistiken.

Under 2017 omkom 2 personer i tunnelbaneolyckor (Figur 7). Dessutom omkom 12 i självmord i tunnelbanan, 9 män och 3 kvinnor.

Figur 7. Antal omkomna i olyckshändelser respektive självmord i tunnelbanan. Åren 2007–2017. Anm. Totalt (olyckor och självmord tillsammans) visas med 5 års glidande medelvärden.

Flest allvarligt skadade vid spårvägen

År 2017 skadades totalt 29 personer allvarligt i bantrafikolyckor, 13 vid järnvägen 14 vid spårvägen och 2 i tunnelbanan. Av de 29 allvarligt skadade var 12 män och 17 kvinnor. Bland de 29 allvarligt skadade fanns åtminstone ett barn (dvs. under 18 år).⁴

Förutom dessa 29 personer som skadades i olyckor, skadades också 12 personer allvarligt vid självmordsförsök (8 vid järnvägen, ingen vid spårvägen och 4 i tunnelbanan).

Fler kvinnor bland skadade vid spårvägen

Totalt 14 personer skadades allvarligt vid spårvägsolyckor under 2017, 5 män och 9 kvinnor. Av de 14 skadade var 5 passagerare medan övriga befann sig utanför spårvagnen, som vägtrafikanter, på plattform, plankorsningar eller obehörigen i spår.

Vid tunnelbanan skadades totalt 2 personer allvarligt i olyckor under 2017, 1 av vardera kön. Båda vistades obehörigen på spårområdet.

Mer information

Du hittar tabellsamlingar med den officiella statistiken och tidigare års tabeller samt beskrivande rapporter här: www.trafa.se/bantrafik/bantrafikskador

Kontakt:

Maria Melkersson, telefon: 010-414 42 16, e-post: maria.melkersson@trafa.se

Björn Tano, telefon 010-414 42 24, e-post: bjorn.tano@trafa.se

⁴ Alder saknas för 5 allvarligt skadade personer.